

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Lungu Alexandru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2022, în cauza penală în privința inculpatului

Oprea Victor xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.08.2021 – 17.12.2021;

Instanța de apel: 14.01.2021 – 07.06.2022;

Instanța de recurs: 14.09.2022 – 01.03.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 decembrie 2021, *pe baza probelor administrate la urmărirea penală*, Oprea Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la 4 luni închisoare, cu executare într-un penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus de a încasa din contul inculpatului Oprea Victor în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 25 lei.

Permisul de conducere cu nr. 105401679 pe numele Oprea Victor a fost transmis Agenției Servicii Publice pentru nimicire.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Oprea Victor la 25 iunie 2021 în jurul orei 18:25 min., contrar prevederilor pct. 14 lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, conform căroră „conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate”, aflându-se la volanul automobilului de model „HYUNDAI ELANTRA” cu n/î xxx, fără a deține permis de conducere, deplasându-se pe traseul Orhei-Chișinău, sensul giratoriu Cricova, mun. Chișinău, a fost stopat de către ofițerii Inspectoratului Național Securitate Publică. În cadrul verificării actelor, a fost suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, din care motiv a fost condus la Dispensarul Republican de Narcologie de pe str. Petru Rareș 32, mun. Chișinău, pentru a fi supus examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei. Conform procesului-verbal nr. 1305 din 25.06.2021, s-a constatat în aerul expirat

concentrația vaporilor de alcool constituia 0.94 mg/1, i-ar în sânge sa stabilit o concentrația de alcool de 2,12 g/1, care conform art.134¹² alin.(3) Cod penal, constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut că, în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, după indicii calificativi: conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și care nu deține permis de conducere.

3. Inculpatul și avocatul Lungu Alexandru în numele acestuia au contestat cu apel comun sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Oprea Victor să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe 150 ore.

În motivarea cerințelor sale, apărarea a invocat că, lipsesc careva circumstanțe agravante, iar o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată. La caz, la stabilirea pedepsei, instanța de fond a reținut în privința inculpatului doar o singură circumstanță atenuantă, iar circumstanțe agravante lipsesc, respectiv a stabilit pedeapsa cu închisoare pentru infracțiunea săvârșită, ținând cont doar de reducerile de care a beneficiat făptuitorul în conformitate cu art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Apărarea susține că, toate împrejurările menționate, au fost desconsiderate de către instanța judiciară, care de fapt și de jure permit instanței în ordine de apel să modifice sentința de condamnare în partea aplicării pedepsei penale inculpatului. Prin urmare, la judecarea cauzei, instanța de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele prezentate care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importantă esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Datele ce caracterizează pozitiv persoana celui vinovat, în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei, pot fi recunoscute și ca circumstanțe ce atenuază pedeapsa, chiar și în cazul în care ele nu sunt prevăzute ca atare în art.76 Cod penal.

În final, apărarea a remarcat că condamnarea la închisoare cu executare a pedepsei în penitenciar nu este rezonabilă, or, la moment, inculpatul Oprea Victor este fondatorul și administratorul S.C. „Bobuchim” S.R.L., c/f 1005600051448. Compania activează în regim normal și urmează să restituie B.C. „Banca Socială” S.A. în proces de lichidare suma de 427 018,53 lei și 2 825,31 euro. În lipsa administratorului Oprea Victor, societatea comercială va înceta să mai funcționeze, există riscul intrării în incapacitate de plată, fapt ce va duce la lichidarea acesteia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2022, a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul Oprea Victor, a săvârșit anume infracțiunea pentru care a fost condamnat, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 din Codul procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere

al coroborării lor.

4.2. În privința argumentelor apelantului în vederea aplicării unei pedepse mai blânde, instanța de apel a reținut că, la numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului, Oprea Victor, prima instanță a reiterat prevederile art.art.6, 7, 61, 75 - 78 din Codul penal și le-a aplicat corespunzător.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În acest sens, instanța de apel a stabilit că, infracțiunea incriminată, în conformitate cu art.16 Cod penal, se referă la categoria infracțiunilor ușoare, iar circumstanțe atenuante sau agravante nu au fost stabilite.

Instanța de apel a reținut că, inculpatul Oprea Victor nu se află la evidența medicului narcolog și nici la evidența medicului psihiatru.

Cu privire la personalitatea inculpatului, instanța de apel a reținut faptul că, inculpatul anterior a fost tras la răspundere penală de 3 ori pentru conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică - în anii 2009, 2010 și 2014 (f.d.44), deși antecedentele penale sunt stinse.

Astfel, reieșind din faptul că, inculpatul Oprea Victor nu este la prima abatere de la Lege, anterior a mai comis infracțiuni similare privind conducerea vehiculului în stare de ebrietate alcoolică, nu a conștientizat gradul sporit de pericol pentru societate care constituie conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, nu a depus suficientă vocație pentru a înfrunta acest viciu nociv, manifestând o neglijență față de încrederea care i-a fost acordată de către instanțele de judecată, din nou a condus automobilul aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, expunând astfel ceilalți conducători și pietoni unui pericol sporit, fiind depistată în sânge o cantitate enormă a concentrației de alcool de 2,12 g/1, instanța de apel a considerat că prima instanță, întemeiat și motivat a stabilit ca fiind echitabilă pedeapsa sub formă de închisoare pentru un termen de 4 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a evidențiat că, circumstanțele speței dovedesc că inculpatul nu a conștientizat gravitatea faptelor săvârșite anterior, nu și-a schimbat atitudinea față de valorile ocrotite de legea penală, de pericolul social, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului. Astfel, instanța de apel a remarcat că, aceste circumstanțe combat alegațiile invocate în cererile de apel și indică că în privința inculpatului urmează a fi stabilită pedeapsă sub formă de închisoare, cu executare.

5. Avocatul Lungu Alexandru în numele inculpatului, în temeiul pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar hotărârile adoptate și solicită casarea parțială a acestora, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Oprea Victor să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 150 ore muncă neremunerată în folosul comunității, sau, după caz aplicarea dispozițiilor art.90 Cod penal.

În motivarea cerințelor sale apărarea invocă argumente similare celor din apel, suplimentar a reținut că, în dispozitivul instanței de apel, a fost indicat că decizia motivată va fi pronunțată public la 19 iulie 2022, ora 14:00, însă, de fapt a fost pronunțată la 12 iulie 2022, ora 14:00, fără a anunța părțile, ceea ce consideră că constituie temei pentru remiterea cauzei la rejudecare.

6. Asupra recursului prezintă referință procurorul care se pronunță pentru

inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale, deoarece instanța de apel și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale aplicate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu prevederile art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat, se reține că, recurentul invocă temeiurile de casare prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal reține că, în esență, criticele părții apărării se axează pe ideea că instanțele ierarhic inferioare au individualizat pedeapsa contrar prevederilor legale, la caz fiind indispensabilă aplicarea unei pedepse non privative de libertate, or, a prevederilor art.90 Cod penal.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului Oprea Victor și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art.61, 75 Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penală. Pedeapsa stabilită este echitabilă, legală și bine individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după quantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuază sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Instanța de recurs reține, că solicitarea recurentului privind aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei în baza art.90 Cod penal în privința inculpatului este neîntemeiată, or, doar faptul că ultimul nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca temei pentru aplicarea în privința sa a unei pedepse cu suspendarea executării. Instanța de apel a argumentat detaliat soluția sa referitor menținerea sentinței și necesitatea executării pedepsei sub formă de închisoare, iar recurentul nu a prezentat careva argumente plauzibile ce ar necesita modificarea deciziei contestate.

Subsidiar, Colegiul Penal relevă că, textul art.90 alin.(1) Cod penal prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „Dacă ... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei ... indicând numai de cât în hotărâre motivele...”.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată, iar pedeapsa stabilită inculpatului, răspunde scopului de corectare și reeducare prevăzut de art.61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei neprivative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

Totodată, Colegiul penal respinge ca neîntemeiate argumentele avocatului precum că, instanța de apel nu a luat în considerație la aplicare pedepsei inculpatului că, el a recunoscut vina pe deplin, regretă cele săvârșite, a promis să fie mai precaut pe viitor, astfel de acțiuni ilicite să nu mai comită, cât și de comportamentul vinovatului în timpul și după comiterea infracțiunii, or, anume aceste circumstanțe luate în considerație, au permis stabilirea pedepsei inculpatului la limita minimă prevăzută de sancțiunea normei în baza căreia acesta a fost condamnat.

Mai mult, Colegiul penal reține și faptul că, conform revendicării eliberate pe numele lui Oprea Victor (f.d.44), acesta nu este la prima încălcare a legii penale, inculpatul anterior a fost tras la răspundere penală de 3 ori pentru conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică - în anii 2009, 2010 și 2014, antecedentele penale sunt stinse. La fel, cazierul contravențional denotă existența unui precedent de săvârșire a încălcărilor administrative (f.d.41-43), motiv pentru care Colegiul apreciază că inculpatul Oprea Victor are o personalitate delicventă, predispusă spre încălcarea normelor de ocrotire a relațiilor sociale.

Pe de altă parte, se reține că motivele invocate în recursul de pe rol, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.4. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (f.d.126-134) în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeleș ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie

prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Lungu Alexandru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2022, în cauza penală în privința inculpatului *Oprea Victor xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 23 martie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie